

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Гігієна (загальна та шкільна)»
 для студентів освітнього рівня «Бакалавр»
 спеціальності «014 Середня освіта (Здоров'я людини)»
 факультету педагогіки та психології

2020-2021 навчальний рік

Назва навчальної дисципліни	«ГІГІЄНА (ЗАГАЛЬНА ТА ШКІЛЬНА)»
Організація навчання	<p><i>День тижня та час навчання за розкладом:</i></p> <p><i>Викладачі та їх контакти:</i> к.м.н., доц. Стельмахівська В.П. м. Київ, вул. Тургенівська 8/14, 14 поверх, аудиторія 14-3; тел. (044) 436-41-40; ел. адреса kmbvoogz@gmail.com</p> <p><i>Графік роботи викладачів:</i> Понеділок–П'ятниця, 8.00–16.00</p>
Актуальність навчальної дисципліни	<p>Вивчення дисципліни «Гігієна (загальна та шкільна)» дозволяє набути знань щодо факторів, що здійснюють позитивний і негативний вплив на організм, який росте і розвивається, оцінки ступеню цього впливу і проведення конкретних профілактичних заходів, що спрямовані на оздоровлення зовнішнього середовища і зміцнення здоров'я дітей. Такі знання є необхідними для студентів, які навчаються за спеціальністю 14 Середня освіта (Здоров'я людини), майбутніх вчителів шкільного предмету «Основи здоров'я» та організаторів валеологічної служби у закладах освіти, як під час оволодіння іншими дисциплінами, так і у майбутній професійній діяльності.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p>«Гігієна (загальна та шкільна)» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки студентів, що навчаються за спеціальністю 14 Середня освіта (Здоров'я людини) освітнього рівня «Бакалавр». Дисципліна вивчається на III курсі й передбачає опанування 3 кредитів ECTS (90 годин). Тижневе навантаження складає 4 год., в тому числі – 2 год. аудиторні заняття та 2 год. – самостійна робота студента. Формою підсумкового контролю є залік.</p>
Мета та завдання навчальної дисципліни	<p>Формування профілактичної спрямованості майбутньої практичної діяльності педагога, розвитку у студентів гігієнічного мислення та використання його для оцінки впливу умов та організації навчально-виховної та позашкільної діяльності на здоров'я дітей та підлітків, надання гігієнічних рекомендацій здоровій дитині.</p>
Міждисциплінарні зв'язки	<p>«Загальна біологія», «Анатомія людини», «Фізіологія людини», «Хімія», «Фізика», «Мікробіологія».</p>
Методи навчання	<p>Лекції із презентаційним супроводом; дискусії, «метод круглого столу», «мозковий штурм», метод-проект, тренінг, розв'язування ситуаційних задач, тестування.</p>

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p><i>Студенти повинні знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні закономірності росту та розвитку дітей; • особливості формування здоров'я дітей та підлітків та чинники, що впливають на цей процес; • методи оцінки стану здоров'я та фізичного розвитку дітей та підлітків; • сприятливі (оздоровчі) чинники навколишнього середовища (сонячної радіації, клімату, погоди, інших фізичних, хімічних, біологічних факторів та умов); • фізіолого-гігієнічні основи організації навчально-виховного процесу; • фізіолого-гігієнічні основи організації фізичного і трудового виховання дітей та підлітків; • гігієнічні вимоги до планування земельної ділянки, будівлі навчально-виховних закладів та їх утримання; • фізіолого-гігієнічне обґрунтування вимог до навчальних меблів; • основні напрямки профілактичної роботи в навчально-виховних закладах; • гігієнічне, фізіологічне та епідеміологічне значення води, її роль у виникненні ендемічних та поширених інфекційних захворювань та гельмінтозів з водним механізмом передачі збудників; органолептичні, хімічні і бактеріологічні показники якості води різних джерел; • основи раціонального харчування школярів. <p><i>Студенти повинні вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • виявити фактори ризику в процесі формування здоров'я дитини; • аналізувати і використовувати в практичній діяльності сприятливі (оздоровчі) чинники навколишнього середовища (сонячної радіації, клімату, погоди, інших фізичних, хімічних, біологічних факторів та умов); • провести комплексну оцінку фізичного розвитку, в т.ч. біологічного віку дитини та його відповідності календарному; • провести гігієнічну оцінку організації занять у школі (уроку); виявити ознаки різних стадій втоми; • оцінювати з гігієнічних позицій організацію фізичного виховання в школі; • визначати і давати оцінку умов навчання (в т.ч. показників мікроклімату навчальних приміщень та їх освітленості (за допомогою розрахункових методів); • підібрати меблі для учнів загальноосвітніх навчальних закладів; • аналізувати гігієнічне, фізіологічне та епідеміологічне значення води, її роль у виникненні ендемічних та поширених інфекційних захворювань та гельмінтозів з водним механізмом передачі збудників; • давати гігієнічну оцінку режиму харчування школярів та проводити роботу з профілактики харчових отруєнь у школі. <p><i>Студенти повинні набути компетентностей:</i></p> <p><u><i>Загальних:</i></u></p>
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися; • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; • знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; • здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; • здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; • навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; • здатність діяти соціально відповідально та свідомо. <p><u>Спеціальних:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність до оцінки впливу умов та організації навчально-виховної та позашкільної діяльності на здоров'я дітей та підлітків, надання гігієнічних рекомендацій здоровій дитині; • здатність до планування і проведення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів щодо профілактики інфекційних хвороб у закладах середньої освіти.
<p>Тематичний план навчальної дисципліни</p>	<p><u>Теоретична підготовка:</u></p> <p>Тема 1. Гігієна як наука, її мета, завдання, зміст, методи гігієнічних досліджень.</p> <p>Тема 2. Гігієна повітряного середовища. Гігієнічні вимоги до мікроклімату житлових і громадських приміщень. Гігієнічне значення вентиляції.</p> <p>Тема 3. Вода як фактор навколишнього середовища, її гігієнічне значення.</p> <p>Тема 4. Гігієна харчування. Фізіолого-гігієнічне значення основних нутрієнтів харчового раціону. Методика оцінки харчового статусу людини.</p> <p>Тема 5. Гігієна дітей та підлітків як галузь науки і практики. Основні закономірності росту і розвитку дітей та підлітків.</p> <p>Тема 6. Гігієна навчальної діяльності дітей та підлітків.</p> <p>Тема 7. Гігієнічні основи фізичного виховання дітей та підлітків.</p> <p><u>Практична підготовка:</u></p> <p>Тема 1. Гігієнічна оцінка мікроклімату приміщень.</p> <p>Тема 2. Гігієнічна оцінка природного освітлення.</p> <p>Тема 3. Гігієнічна оцінка штучного освітлення.</p> <p>Тема 4. Вивчення адекватності та збалансованості харчування. Методика розрахунку енерговитрат.</p> <p>Тема 5. Методика оцінки індивідуального харчування людини та харчування організованих колективів.</p> <p>Тема 6. Методи оцінки працездатності та стомлення.</p> <p>Тема 7. Основні закономірності росту та розвитку дітей. Оцінка стану здоров'я.</p> <p>Тема 8. Оцінка фізичного розвитку дітей.</p> <p>Тема 9. Гігієнічна оцінка режиму дня учнів різних вікових груп.</p> <p>Тема 10. Гігієнічна оцінка організації навчально-виховного процесу учнів різних вікових груп.</p> <p>Тема 11. Гігієнічна оцінка фізичного виховання школярів.</p>

	<p>Тема 12. Гігієнічна оцінка обладнання шкільних приміщень. Тема 13. Гігієнічна оцінка умов перебування учнів у навчально-виховних закладах.</p> <p><u>Самостійна підготовка:</u> Розроблення індивідуальних навчально-дослідних проєктів.</p>
<p>Навчальні ресурси</p>	<p style="text-align: center;">Основні літературні джерела</p> <p>1. Гігієна та екологія: підручник / За редакцією В.Г.Бардова. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 720 с. 2. Профілактична медицина. Загальна гігієна з основами екології. І.І.Даценко, Р.Д.Габович. Підручник, 2 видання. – К.:Здоров'я, 2004, - 792 с. 3. Гігієна дітей та підлітків: підручник/ за ред. проф. В.І. Берзіня. – К.: Асканія, 2014. – 307 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткові літературні джерела</p> <p>1. Гигиена детей и подростков: учебник / В.Р.Кучма. – М., Медицина, 2004. – 382 с. 2. Гігієна. Навчальний посібник до практичних занять для студентів медичних факультетів в. н. з. // В.Я.Уманський, Д.О.Ластков, А.М.Безсмертний, Н.Ф.Іваницька та інші. – Донецьк, 2004, 384 с.</p> <p style="text-align: center;">Електронні ресурси</p> <p>1. www.meduniver.com 2. library.vsmu.edu.ua</p>
<p>Політика курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Студент повинен вчасно приходити на заняття; • У випадку пропуску 50, або більше % практичних (лабораторних) занять без поважної причини, які не були попередньо відпрацьовані, студент не буде допущений до підсумкового контролю (заліку); • Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; • Студент має брати активну участь на практичних (лабораторних) заняттях; • Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; • Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю; • Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань. Проте користування зазначеними гаджетами під час практичних, індивідуальних та семінарських завдань дозволяється. • У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів. • Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету; • Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

<p>Критерії оцінювання та розрахунок рейтингових балів</p>	<p><u>Поточний контроль</u> рівня засвоєння навчального матеріалу проводиться шляхом опитування студентів на практичних заняттях та захисту виконаного практичного завдання.</p> <p><u>Контроль самостійної роботи студентів</u> здійснюється під час захисту виконаного студентом індивідуального навчально-дослідного проекту.</p> <p><u>Підсумковий контроль</u> рівня засвоєння навчального матеріалу проводиться шляхом виконання студентами письмових контрольних робіт за темами модулів.</p> <p><u>Загальний рейтинговий бал</u> складається з суми семестрових рейтингових балів: усна відповідь (семестровий рейтинг 20 балів); захист практичної роботи (семестровий рейтинг 20 балів); захист індивідуального навчально-дослідного проекту (семестровий рейтинг 10 балів); підсумкове тестування (семестровий рейтинг 50 балів).</p> <p><u>Нормативний рейтинговий бал</u> – 100</p>
---	--